

Auteursrechtelijke toestemmingsregelingen erfgoedinstellingen

Het is erg belangrijk dat het Nederlandse erfgoed zo goed mogelijk wordt bewaard en dat zoveel mogelijk mensen dit kunnen raadplegen. Een beeldbank die vanaf het internet toegankelijk is, is daarvoor een prachtig middel. Veel Nederlandse erfgoedinstellingen hebben tegenwoordig een online beeld- of krantenarchief. Echter, wanneer een erfgoedinstelling beeldmateriaal online toegankelijk maakt, is voor de nieuwe verveelvoudiging en publicatie van de werken vaak toestemming vereist van de rechthebbende. Wanneer de maker bijvoorbeeld nog niet langer dan 70 jaar overleden is of wanneer het een verweesd werk betreft moet er toestemming van de auteursrechthebbende worden verkregen voordat het werk wordt verveelvoudigd en online wordt gepubliceerd in het archief. Voor veel erfgoedinstellingen is het een enorm karwei om de vereiste toestemmingen te verkrijgen, waardoor zij de werken volgens de Auteurswet niet zou mogen verveelvoudigen en publiceren.

Daarom heeft Pictoright een regeling ontworpen om erfgoedinstellingen tegemoet te komen. Met deze regeling kan een erfgoedinstelling het hele archief online houden en kan zij naar Pictoright verwijzen wanneer er een rechthebbende zich tot de instelling wendt met een auteursrechtelijke claim. De toestemmingsregeling bestaat enerzijds uit het collectief verlenen van toestemming namens onze makers voor de online weergave in de beeldbank (een niet-exclusieve licentie), en anderzijds uit een gemaximeerde juridische vrijwaring voor de andere werken die online worden getoond in het archief (zoals de verweesde werken). De jaarlijkse bijdrage die een erfgoedinstelling voor deze toestemming en vrijwaring moet betalen, wordt berekend aan de hand van de Online Art – tarieven, die Pictoright met haar zusterorganisaties in het buitenland heeft afgesproken.

Inmiddels is er een aantal overeenkomsten met erfgoedinstellingen gesloten met betrekking tot auteursrechtelijke toestemmingsregelingen. Pictoright hoopt met nog meer archieven overeenkomsten te kunnen sluiten in de toekomst, omdat op die manier de auteursrechten van beeldmakers gerespecteerd worden en een archief tegelijkertijd online haar gedigitaliseerde archiefstukken kan tonen. Onze beeldmakers kunnen voor het online tonen van hun beeldmateriaal in archieven jaarlijks een vergoeding ontvangen. Pictoright hanteert voor de verdeling van deze vergoedingen een verdelingssystematiek waarvoor opgave kan worden gedaan maar waarbij ook gebruik wordt gemaakt van al bij ons bekende gegevens. Mocht een beeldmaker echter wensen dat zijn/haar werk niet via een archief te zien is, kan de betreffende maker nog steeds een “opt-out verzoek” doen.

Eén van de voorwaarden voor de toestemming die Pictoright verleent namens onze makers, is dat de erfgoedinstelling de bezoekers van de beeldbank erop wijst dat bezoekers slechts gebruik van de afgebeelde werken kunnen maken voor eigen oefening, studie of gebruik en zal ervoor zorgen dat de werken noch actief in print worden geleverd aan derden noch kunnen worden gedownload zonder voorafgaande toestemming van de auteursrechthebbende.

Vanwege de voortgaande ontwikkelingen van digitaliseringsprojecten en consequenties daarvan voor de rechthebbenden worden de overeenkomsten aangegaan voor een beperkte periode. De overeenkomsten worden voor afloop van de contractperiode geëvalueerd maar kunnen tussentijds ook worden geëvalueerd wanneer er sprake is van aanpassing of invoering van de voor de overeenkomsten relevante Europese of nationale regelgeving of zelfregulering (bijvoorbeeld met betrekking tot verweesde werken en/of grootschalige digitaliseringsprojecten).

Met onderstaande archieven heeft Pictoright een overeenkomst gesloten.

Koninklijke Bibliotheek	Historische Kranten
	Boeken tot en met 1940
	Tijdschriften tot en met 1940
Nationaal Archief	Afbeeldingen
Digitale Bibliotheek Nederlandse Letteren	Afbeeldingen in secundaire literatuur
Katholiek Documentatie Centrum Nijmegen	Afbeeldingen
Elsevier	Afbeeldingen in tijdschriftenarchief
Streekarchivariaat Noordwest Veluwe	Krantenarchief
RHC Zuidoost Utrecht	Krantenarchief
Inspectie voor het Onderwijs	Onderwijsverslagen
Gemeentearchief Zaanstad	Afbeeldingen
Utrechts Klokkenluiders Gilde	Krantenartikelen met afbeeldingen
Erfgoed Leiden en omstreken	Krantenarchief
Erfgoed Leiden en omstreken	Afbeeldingen
Zaanstad Gemeentearchief	Afbeeldingen
IISG	Afbeeldingen
RHC Rijnstreek en Lopikerwaard	Krantenarchief